

2025/435

3.3.2025

DECYZJA RADY (WPZiB) 2025/435

z dnia 28 lutego 2025 r.

**w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia Sił
Zbrojnych Czarnogóry**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Rady (WPZiB) 2021/509 ⁽¹⁾ ustanowiono Europejski Instrument na rzecz Pokoju (EPF) w celu finansowania przez państwa członkowskie działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, służących utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. c) Traktatu. W szczególności, zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (WPZiB) 2021/509, EPF ma być wykorzystywany do finansowania środków pomocy, takich jak działania mające na celu wzmocnienie zdolności państw trzecich oraz organizacji regionalnych i międzynarodowych dotyczących kwestii wojskowych i obronnych.
- (2) W dniu 21 marca 2022 r. Unia zatwierdziła Strategiczny kompas, aby stać się podmiotem solidniejszym i o większych zdolnościach, zapewniającym bezpieczeństwo, w tym poprzez zwiększone wykorzystanie EPF w celu wspierania zdolności wojskowych i obronnych partnerów.
- (3) W deklaracji brukselskiej z dnia 13 grudnia 2023 r. przywódcy Unii i jej państw członkowskich, w porozumieniu z przywódcami Bałkanów Zachodnich, wezwali Unię do kontynuowania współpracy z tym regionem w celu dalszego rozwijania jego zdolności obronnych i potencjału obronnego, w tym za pośrednictwem EPF.
- (4) Unia jest zaangażowana w bliskie stosunki z Czarnogórą, na rzecz silnej, niezależnej i zamożnej Czarnogóry, w oparciu o układ o stabilizacji i stowarzyszeniu, który został podpisany w 2007 r. i wszedł w życie w 2010 r., oraz negocjacje akcesyjne z Czarnogórą, które rozpoczęły się w 2012 r.
- (5) Unia uznaje wkład Czarnogóry w unijną wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), w tym jej udział w misjach i operacjach WPBiO.
- (6) W dniu 18 grudnia 2023 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa otrzymał od Czarnogóry wniosek o udzielenie przez Unię pomocy siłom zbrojnym Czarnogóry w zamawianiu kluczowego sprzętu służącego do wsparcia realnych potrzeb w trudnych warunkach pogodowych, obrony chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej (CBR) oraz działań poszukiwawczo-ratowniczych.
- (7) Środki pomocy mają być realizowane z uwzględnieniem zasad i wymogów określonych w decyzji (WPZiB) 2021/509, w szczególności zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB ⁽²⁾, oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.
- (8) Rada potwierdza, że jest zdecydowana chronić, propagować i realizować prawa człowieka, podstawowe wolności i zasady demokratyczne, a także wzmacniać praworządność i dobre sprawowanie władzy zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka i prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym,

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie, cele, zakres i czas trwania

1. Niniejszym ustanawia się środek pomocy na rzecz Czarnogóry (zwanej dalej „beneficjentem”) finansowany z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF) (zwany dalej „środkiem pomocy”).
2. Cele środka pomocy są następujące:
 - a) przyczynianie się do wzmocnienia zdolności sił zbrojnych Czarnogóry w celu zwiększenia bezpieczeństwa narodowego, stabilności i odporności w sektorze obrony, zgodnie z ogólną polityką Unii wobec Czarnogóry;
 - b) zwiększenie skuteczności operacyjnej sił zbrojnych Czarnogóry pod względem mobilności, manewrowości i ochrony, zwiększenie zgodności z normami unijnymi, poprawa interoperacyjności, a tym samym lepsza ochrona ludności cywilnej w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych;
 - c) wzmocnienie zdolności Czarnogóry w odniesieniu do jej udziału w misjach i operacjach wojskowych Unii w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony.
3. Aby zrealizować cele określone w ust. 2, w ramach środka pomocy finansuje się zapewnienie następującego sprzętu nieśmiercionośnego:
 - a) sprzęt służący do wsparcia realnych potrzeb w ekstremalnych warunkach pogodowych;
 - b) sprzęt do ochrony chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej;
 - c) bojowy sprzęt poszukiwawczo-ratowniczy.

W ramach środka pomocy finansuje się również powiązane dostawy i usługi, w tym, w razie potrzeby, szkolenia techniczne.

4. Czas trwania środka pomocy wynosi 36 miesięcy od dnia przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Uzgodnienia finansowe

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych ze środkiem pomocy wynosi 6 000 000 EUR.
2. Wszystkimi wydatkami zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.

Artykuł 3

Uzgodnienia z beneficjentem

1. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”) dokonuje z beneficjentem niezbędnych uzgodnień, aby zapewnić przestrzeganie przez niego wymogów i warunków ustanowionych w niniejszej decyzji jako warunku udzielenia wsparcia w ramach środka pomocy.
2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia zobowiązujące beneficjenta do zapewnienia:
 - a) przestrzegania przez jednostki sił zbrojnych Czarnogóry, wspierane w ramach tego środka pomocy, odpowiednich postanowień prawa międzynarodowego, w szczególności prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego;
 - b) właściwego i efektywnego wykorzystania wszelkich aktywów przekazywanych w ramach środka pomocy do celów, do których zostały one przekazane;
 - c) wystarczającego poziomu serwisowania wszelkich aktywów przekazywanych w ramach środka pomocy w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej przez cały cykl ich życia;

d) aby po zakończeniu cyklu ich życia wszelkie aktywa przekazane w ramach środka pomocy nie zostały utracone ani przekazane bez zgody Komitetu Instrumentu ustanowionego na podstawie decyzji (WPZiB) 2021/509 na rzecz osób lub podmiotów innych niż określone w tych uzgodnieniach.

3. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia dotyczące zawieszenia i zakończenia wsparcia w ramach środka pomocy w przypadku stwierdzenia, że beneficjent naruszył obowiązki określone w ust. 2.

Artykuł 4

Wykonanie

1. Wysoki Przedstawiciel jest odpowiedzialny za zapewnienie wykonania niniejszej decyzji zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, a także zgodnie ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi dla oceny i określenia środków i kontroli wymaganych w związku ze środkami pomocy w ramach EPF.

2. Działania, o których mowa w art. 1 ust. 3, realizowane są przez Estońskie Centrum Inwestycji Obronnych.

Artykuł 5

Monitorowanie, kontrola i ewaluacja

1. Wysoki Przedstawiciel monitoruje wypełnianie przez beneficjenta obowiązków określonych w art. 3. Monitorowanie to wykorzystuje się do zapewnienia wiedzy o okolicznościach i ryzykach naruszenia obowiązków określonych w art. 3 oraz do przyczyniania się do zapobiegania takim naruszeniom, w tym naruszaniu prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne przez jednostki sił zbrojnych Czarnogóry otrzymujące wsparcie w ramach środka pomocy.

2. Kontrola po wysłaniu sprzętu i zaopatrzenia zorganizowana jest w następujący sposób:

a) weryfikacja dostawy, przy czym certyfikaty dostaw w ramach EPF mają być podpisywane przez siły użytkownika końcowego w momencie przeniesienia prawa własności;

b) sprawozdawczość dotycząca stanu zapasów, przy czym beneficjent składa co roku sprawozdanie ze stanu zapasów określonych przedmiotów, a sprawozdawczość jest prowadzona tak długo, jak Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) uzna to za konieczne;

c) wizyty na miejscu, w trakcie których beneficjent ma udzielić Wysokiemu Przedstawicielowi i audytorom EPF, na wniosek, dostęp do celów przeprowadzania kontroli na miejscu i audytów EPF.

3. Wysoki Przedstawiciel przeprowadza ocenę końcową po zakończeniu środka pomocy, aby ocenić, czy środek pomocy przyczynił się do osiągnięcia celów określonych w art. 1 ust. 2.

Artykuł 6

Sprawozdawczość

W okresie realizacji Wysoki Przedstawiciel składa KPiB półroczne sprawozdania z realizacji środka pomocy, zgodnie z art. 63 decyzji (WPZiB) 2021/509. Administrator do spraw środków pomocy regularnie informuje Komitet Instrumentu, ustanowiony na podstawie decyzji (WPZiB) 2021/509 o realizacji dochodów i wydatków zgodnie z art. 38 tej decyzji, w tym poprzez przekazywanie informacji dotyczących zaangażowanych dostawców i podwykonawców.

Artykuł 7

Zawieszenie i zakończenie

1. KPiB może podjąć decyzję o całkowitym lub częściowym zawieszeniu realizacji środka pomocy zgodnie z art. 64 decyzji (WPZiB) 2021/509.

2. KPiB może zalecić Radzie zakończenie środka pomocy.

*Artykuł 8***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 lutego 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. SZŁAPKA
